

Hem de citar ademés, per que hi ha documents que 's refereixen a Catalunya, *I libri commemoriali della republica di Venezia : Regesti*, publicats per R. Predelli, obra que forma part de la col·lecció que publica la *R. Deputazione Veneta di Storia Patria*. El volum VII correspònd an aquest any.

En 1907 s'han publicat les actes del Congrés internacional de ciències històriques celebrat a Roma en 1903, y en ell consta la moció feta pel senyor Calisse de la conveniència, qu'ell mateix ha satisfet després, de la publicació del poema baleàric, prenent per text el manuscrit més antich o sigui 'l del Arxiu Roncioni. Dit senyor l'ha publicat en 1904, ab el títol *Liber Maiolichinus de gestis Pisanorum illustribus; Poema della guerra balearica secondo il codice Pisano Roncioni*, y anotanthi les variants dels manuscrits del British Museum y de la Laurenciana.

Y finalment, ab el quart volum, que ja ha sortit, M. Lea ha acabat la publicació de l'importantíssima obra *A History of the Inquisition of Spain* (Londres, 1907), que interessa també en bona part a Catalunya.

Alguns articles a les revistes.

Empori, Barcelona. - M. Desdevises du Dezert hi publica un treball sobre *Les campanyes de Rosselló y Catalunya (1793-1797)*, p. 74, en que 'ls espanyols actuaren d'aliats de la noblesa de Fransa contra la Revolució.

Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya, Barcelona. - Serra y Vilaró, *Domini feudal sobre 'l castell d' Olius*.

Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca de Bages, Manresa. - Hi ha un *Estudi sobre 'l govern polítich en la ciutat de Manresa en l'Edat Mitja*, p. 26, den J. Serret, y varies col·leccions de documents referents a Manresa y altres poblacions del entorn, de D. J. Serret y D. L. Soler y March.

Revista de Archivos, Bibliotecas y Museos, Madrid. - Ha publicat un estudi de D. Julià Paz, titolat : *Reclamaciones de los mallorquines llamados de la Calle, sobre su condición social* (t. XVI, p. 184).

Cultura Española, Madrid. - *Los señores aragoneses*, per D. Francesch Aznar Navarro (p. 930), interessant en certa manera a l'història catalana, car el feudalisme a Aragó era una importació dels monarques de la Casa de Barcelona; *Un filósofo catalán, Antonio Comellas y Cluet*, per D. Albert Gómez Izquierdo (ps. 287, 603 y 1099), que es una contribució a l'història del pensament en la nostra terra en el segon terç del segle XIX, fent observar expressament l'autor que fou en les montanyes de Catalunya ont va iniciarse la restauració filosòfica en el citat període. Deuen tenirse ademés en compte la nota crítica del senyor Tormo (p. 262), sobre 'l llibre *Los cuatrocentistas catalanes* (Barcelona, *L'Avenç*, 1906), per contenir notes y observacions de caràcter històric y la comunicació del senyor Sanpere y Miquel adreçada a un crítich anglès que havia judicat la seva obra *Fin de la Nación catalana*, perque apunta rectificacions y noticies de documents conservats en arxius d'Angleterra referents a la guerra de successió.

Nuestro tiempo, Madrid. - En el n. 99 s'hi inserta una memoria premiada en el certamen internacional de Madrid ab el títol : *Estudio político social de España en el siglo XVI*, que s'ocupa del regnat dels Reis Catòlics y de l'època dels descobriments ultramarins, prenent defensar el sistema colonial espanyol.

Boletín de la Real Academia de la Historia. - Madrid, t. L; J. Llopart, *Consagración de la iglesia de Tiana en el año 1100*, p. 56; F. Pérez Pastor, *Castillo de San Jorge de Alfama y hospital de peregrinos* (en el Coll de Balaguer), p. 485, t. LI; C. González de Posada, *Ibiza arqueológica é histórica en 1791*, p. 307; a més, s'hi publica la curiosa *Bre-*

ve noticia del estado natural, civil, militar y político que hoy tienen las islas de Iviça y Formentera con sus adyacentes en 1786, que va escriure D. Manuel Abad, bisbe d'Ibiça, p. 417.

Revista de Estudios franciscanos, Barcelona-Sarrià. - P. Ambrós de Saldes : *La orden franciscana en el Antiguo Reino de Aragón: Colección de documentos*, ps. 88, 148, 219, 279, 354, 414, 478, 537, 608 y 753.

Boletín de la Real Academia de Buenas Letras, de Barcelona. - G. M.ª de Brocà, *Reus: Etimología de su nombre; Recientes descubrimientos*, p. 8; Miret y Sans, *Itinerario del rey Pedro I de Cataluña, II en Aragón* (acabament), ps. 15 y 91; F. Gazulla, *Los reyes de Aragón y la Purísima Concepción de María Santísima* (continuació), ps. 37, 116, 127, 226; J. Botet y Sisó, *Cartoral de Carles Many, de la Seu de Gerona* (continuació), ps. 41, 122, 180, 241; A. Giménez y Soler, *La corona de Aragón y Granada* (continuació) ps. 49, 146, 200; E. Moliné y Brasés, *Document sobre l'unió dels vescomtats de Castellbó y de Cerdanya*, p. 114; J. Miret y Sans, *Temptativa d'evasió den Brancalé d'Oria del Castell de Càller*, p. 129; F. Carreras y Candi, *Alquézar, sots domini dels prelats de Tortosa*, p. 193.

Revista de la Asociación Artístico-Arqueológica Barcelonesa. - Emili Grahit, *La Junta de Gerona en sus relaciones con la de Cataluña en 1808 y 1809* (continuació), p. 291, 350, 417 y 500; F. Carreras y Candi, *Encunyacions monetaries al Urgellet y Cerdanya durant els sigles xv, xvi y xvii* (continuació), ps. 275, 343, 408 y 485; Joan Pié, *Anals inèdits de la Vila de la Selva del Camp de Tarragona* (continuació), p. 469.

Boletín de Historia y geografía del Bajo Aragón, Zaragoza. - Conté varis treballs interessants pera Catalunya. Del senyor Pallarès es *La frontera sarracena en tiempo de Berenguer IV*, p. 147. Ademés hi ha les següents notes anònimes : *Quema de Peñarroya en la guerra de los catalanes contra D. Juan II*, p. 130; *Saqueos de la guerra de Cataluña contra Felipe IV*, p. 131; y *De la guerra entre los catalanes y D. Juan II en 1462*,

Revista Aragonesa, Zaragoza. - Hi ha publicat D. Andreu Giménez Soler, un extracte de les conferencies que havem ja indicat donades a l'Universitat de Çaragoça, ab el títol de *Retrato histórico de Alfonso V de Aragón*, y ademés un treball sobre costums dels sigles xiv y xv, *Los viages regiois en la Edad Media*.

Revue Catalane (Perpinyà). - J. Gibrat, *Notes historiques sur la Commune et la paroisse de Tresserra*, ps. 26, 57, 90; Ph. Torreilles, *Les inondations de Perpignan en 1632*, p. 120; J. Gibrat, *Aperçu historique sur Nidoleras, Torderas et Fourques*, ps. 154, 186, 218; J. Gibrat, *Deux familles catalanes au xviie siècle y La famille Pont* (de Girona), planes 282, 316, 347, 372.

Revue Hispanique, París. - El notable treball *Caballeros españoles en África y africanos en España, II* (t. XVI, p. 56), del tantes voltes citat senyor Giménez Soler sobre 'ls cavallers catalans qui anaren al servici mercenari dels prínceps sarrains, entre ells Napoleó d'Aragó, fill natural de Jaume II, y Mossen Guerau de Queralt, que servia a Tuniç en el segon terç del sigle xv.